

Zaključak

Na kraju ovog prikaza možemo ustvrditi da su se liturgijski čini neznatno proživljavali u svoj njihovoj dubini, što zacijelo nije bio nedostatak samo u prošlim vremenima. Privatni život vjernika slabo se hranio na bogatom izvoru liturgijskih obreda. Tome je mnogo doprinijelo nepoznavanje liturgijskog jezika, premda su u pjevanju aktivno sudjelovali. Uza svu ondašnju religioznu atmosferu, njihov vjerski i moralni život nije uvijek bio na poželjnoj visini. Susrećemo se s vjerskim neznanjem i praznovjerjima, a roditelji su se slabo brinuli da im djeca pohađaju vjeronauk. U vezi s tim iste su tužbe gotovo svih župnika, posebno u 16. i 17. st. I svijest o nedjeljnom počinku bila je nedostatno razvijena. Takvu je pojavu, bez sumnje, uvjetovalo njihovo slabo materijalno stanje. Sami svećenici — liturzi nicali su u takvoj sredini, u njoj živjeli i svećeničku izgradnju većinom primali na selu. Stoga je razumljivo da se nisu mogli mnogo izdignuti iznad kategorija shvaćanja i religioznog proživljavanja običnih vjernika, koji su bili povjereni njihovoj pastoralnoj brizi.

DRUGI VATIKANSKI SABOR OBVEZUJE SVE KATOLIKE

Slučaj Lefebvre uznemirio je francuske katolike. Pariški kardinal Marty u vezi s tim piše u dijecezanskoj reviji »PRESENCE ET DIALOGUE« slijedeće:

»Pred nekoliko tjedana ustadoše brojni kritičari Crkve. Neki pretjeranošću ranjene ljubavi. Neki ravnodušnošću ljetopisca. Neki neuljudnošću i drzovitošću. Neki iznose dijagnozu. Njihovi su sudovi različiti, često kontradiktorni, vrlo oprečni. Katkada zbunjeni. Ali uvijek, ili skoro uvijek, pozivlju biskupe Francuske da se izjasne.

Traže od nas da se vratimo u vrijeme, u razdoblje Pija XII. Predlažu novi opći sabor. Traže izvanrednog papina poslanika. Boje se reakcije. Govore o debati, o raspravi. O istrazi. Pripovijeda se o neprihvatljivim činjenicama, radi kojih se okrivljuju 'svećenici'. O stvarima se najčešće izražavaju bez dostatnog poznavanja situacije, a posebno s velikom nebrigom za osobe. Ima nekoliko dana na televiziji jedan katolik usudio se ozloglasiti poglavare naših sjemeništa govoreći o njima vrlo uvredljivo. A što je s Evanđeljem? Da li ga poštuje kršćanski narod? To je važno! Poznam uznemirene i zavađene katolike. Tu je kriza.

A evo lijeka za tu krizu! U svoj potpunosti treba primijeniti Drugi vat. sabor. Panična bura treba se smiriti!

Sabor obvezuje sve katolike. Sabor nas pozivlje na ono što je glavno: **da se očistimo, da se obratimo!** Sabor nas pozivlje da ozbiljno prihvatimo Kristovo Evanđelje. Potpuno Evanđelje! Ništa nego Evanđelje! Sabor nas šalje za nova vremena ljudske povijesti do kraja zemlje. U našoj zemlji napose k onome koji je najviše udaljen od vjere. Pa sve do Kine... Jer svi su ljudi braća...

Kršćani Pariza, braćo moja i sestre, odbacite strah. Probudite se. Dođite i pođite po vodi... Kao Petar. Ako imate osjećaj da ćete potonuti, znajte da će vas uvatiti Isusova ruka. Isus vas je već uhvatio. On je tu. Živi Krist! Tako bih živo htio da steknete to uvjerenje, pouzdanje i jakost Božju!«

Poziv kardinala Marty-a može i hrv. katolicima biti od koristi, ako ga iskreno poslušaju. Biti pravi, potpuni katolik! U tome je sve!

Srećko Bošnjak